

## יא"צ דב"ק אדמו"ר הוי"אל משה מסאטמער זי"ע

### הטעם שהשתדל למצוא סיום מס' ביום היא"צ

**א) לפני תחנון** שאל אם יש לאחד התלמידים לעשות איזה סיום מסכת, [שבזה הנהיג בביהמ"ד שלא לומר תחנון וכדעת הרבה פוסקים ראשונים ואחרונים שס"ל כן, וכדברי חז"ל דעבידנא 'יומא טבא' לרבנן], ועשה אחד התלמידים סיום על מסכת מכות [שיש במסכת זו סגולה מיוחדת להכנעת הסט"א ולביטול כחה כמובא בכמה ספרים קדמונים בשם האריז"ל כמובא בבני, וכן א' מהקדמונים שהתענה לידע הדרך להנצל ממהשכות רעות ואמר לו כן, שזה היה ענינו המיוחד של כ"ק אדמו"ר מסאטמער זי"ע, וכדלהלן]. ופירש אח"כ עפ"י הידוע (עיין דרכי חיים ושלום להגה"ק ממונקאטש זי"ע) שענין זה שלא לומר תחנון ביום החילולא שייך במיוחד לגבי תלמידים של הצדיק שמקושרים אליו ועוסקים בדברי תורתו ומתאספים ביום חילולא דיליה לחזור על שמועותיו שנוהג אצלם ביום זה בחי' יום טוב [ואמנם כנ"ל מו"ר אינו סומך ע"ז לבד רק בצירוף סיום מסכת], הרי יש בחינה זו אצל כ"ק אדמו"ר מסאטמער זי"ע ששגורים שמועותיו תמיד בפינו ומשתדלים אנו לילך בדרכיו הק' [ושנים מרביותו ששימש מו"ר ה"ה הרה"ק הר"י מפשעווארסק זי"ע והרה"ק הרצ"ה מקרעטשניף זי"ע היו תלמידי כ"ק אדמו"ר מסאטמער זי"ע], ובפרט סיפר שזכה להיות בחלוות הסאטמער רב זי"ע ששם היתה התעוררות עצומה של בכיות והתעוררות תשובה וכו' שכמוהו לא ראה בשום לוי' שהיה בימי חייו,

וזה בודאי מחמת שבשעת החלוויה נתעורר הכח של הסאטמער רב שהיה מעורר כל ימי חייו את תלמידיו בבכיות גדולות לעשות תשובה לפני הש"י והתעורר כח זה בעת חלויתו, [וכידוע מספח"ק שבשעת הפטירה והחלוויה מתקבץ (בשם הק' מקבציא"ל) ונהיה יחוד א' גדול מכל עבודת הצדיק בימי חייו וכו'], ומו"ר קיבל בזה ג"כ התעוררות גדולה וקשר חזק לנשמת הצדיק עי"ז.

### מקום נשמת הצדיק בכותל המערבי

**ב) והזכיר** מה שקיבל מרבו מקרעטשניף בשם הסאטמער רב זי"ע שמה שאמר ההליכה לכותל לא היתה כוונתו לאנשי ירושלים שקשורים אל הכותל, ועיקר הכוונה שלו היתה על הבאים מרחוק ומסתכלים על הנעשה שם ע"י הציונים שר"י ומקבלים מזה התפעלות וכו', משא"כ אנשי ירושלים כמו ר' זלמן בריזל זצ"ל שקשורים לפנימיות קדושת הכותל ואין מתייחסים כלל להנעשה שם מסביב, ואמר לו זאת אדמו"ר זי"ע אליו אישית שיכול הוא ללכת לכותל משום זה, וע"כ הוסיף מו"ר שא"א ללמוד מזה הוראה כלל לאנשים אחרים, כי אפילו לבני משפחתו לא הורה כן. ואמר שכיון שקבלה בידינו מהראב"ג שנשמת הצדיק שבבחי' משה-משיח נמצאת בכותל המערבי (וכמדויק מדברי חזוה"ק בפר' משפטים) הרי מובן מזה שגם נשמת הרה"ק מסאטמער (ככל נשמות הצדיקים הגדולים שבבחי' משה) נמצאת אף היא בכותל המערבי, והלך מו"ר ביום היא"צ

לכותל המערבי להתקשר שם עם נשמת הרה"ק הנמצאת שם.

**וסיפר** עוד מרבו מקרעטשניף שבשנת תש"ז היו ב' רבותיו מהר"א מבעלזא ומהר"י מסאטמער שניהם בירושלים עיה"ק, והתפלל (כמדוי) ביום א' דראש השנה אצל הרה"ק מסאטמער וביום ב' דראש השנה אצל הרה"ק מבעלזא, [וידוע המעשה שסיפר הרה"ק ר' יצחק מפשעווארסק זי"ע שחלם לפני פטירת מהר"א מבעלזא שאומרים לו משמים שהאח של מהר"י מסאטמער נסתלק, והתפלא שלא ידע שלהרה"ק מסאטמער יש אח החי בעוה"ז, עד שנודע לו אח"כ מפטירת מהר"א מבעלזא, ואמר שידע ששני הצדיקים הגדולים הללו קרובים ומוקשרים מאוד זל"ז, אך לא ידע שהם ממש בבחינת שני אחים – שהנהיגו שניהם יחד את הדור האחרון (בבחי' נחית כצאן עמך ביד משה' – ויואל משה, 'ואהרן' – קדוש ה' מבעלזא זי"ע)].

**וסיפר** (בדרך אגב) שאמר לו רבו מקרעטשניף על תפילת ר"ה הנ"ל שהתפלל עם מהר"א מבעלזא שמועלם לא היתה לו תפילה מהירה כל כך מצד אחד (כדרך הרה"ק הנ"ל שהיה מתפלל במהירות למעלה מגדר אנוש כידוע), ומצד שני מעולם לא היה לו תפילה במוחין גבוהים כ"כ. (עוד סיפר בשם רבו הנ"ל שכשעולה במדרגות ביתו של המהר"א מבעלזא מרגיש מחרה וקדושה גדולה כמו הטובל במקוה)].

**שורש טעות אנשי המזרחי שרצו לעשות המתקה ללא הכנעה והבדלה ח"ו**

**ג] והאריך** בגודל מלחמתו של כ"ק הסאטמער רב עם הקלי', שעסקו היה לשפוך

דמם של הרשעים כמים היינו להכניע רשעתם וטומאתם [והבאנו במקו"א המעשה עם מרן השבט הלוי זצ"ל שסיפר שהרהר פעם על דרך רבו הרה"ק מסאטמער שמדבר כ"כ בחריפות נגד פריצי הדור שנראה כמו שמקטרג וכו', ובלילה חלם איך שרבו מסאטמער עומד לפני כסא הכבוד ושופך דמעות כמים על כל רשע ורשע מישראל שלא יאבד], שהיו אנשים גדולים שסברו שאפשר להשתמש עם כח ויחוד ה' למצוא נקודת הטוב במעשי הרשעים ועי"ז סברו להעלותם, וזה נקרא בלשון הקבלה 'ג'ר דחכמה', והאמת שזאת טעות חמורה, שאסור להשתמש בכח היחוד להעלות את הרע תיכף, אלא כדברי הבעש"ט הק' הידועים (פלא יועץ להגה"ק מהארנסטייפל זצ"ל פר' וישלח) שיש לעשות 'הבדלה הכנעה המתקה', שראשית יש להבדיל הרע מהטוב, ואח"כ להכניע הרע תחת הטוב, ואח"כ אפשר להחזיר את הרשעים בתשובה ע"י שהכניעו אותם מקודם, וזה הוא שורש קלי' המזרחי שהתחברו עם רשעי הערב רב' וסברו שעי"ז יוכלו להעלותם ולתקנם, היינו שסברו לקחת ולמצוא איזו נקודה טובה אצל הרשעים (כמו מה שעלו לאר"י שזה קיום מצות ישוב אר"י לכמה דעות וכדו'), ללמד עליהם זכות ולהתחבר עמהם, ובזה סברו לתקנם [וסברו שזה בבחי' דברי רביז"ל הידועים על 'אזמרה לאלקי בעודי וכו'], אך אמת שכל זמן שלא עשו הבדלה מהטוב והכנעה של הרע והקלי' אל הטוב אי אפשר להעלות את הקלי' ע"י התחברות שלום עמהם ח"ו, ואדרבא שאז נופלים ברשתם ומקבלים השפעה חזקה וטומאתם ח"ו, ואסור להשתמש בכח היחוד לעשות שלום עם הקלי', אלא להיפך יש להשתמש בכח היחוד להכניע את כל הקלי' עד הסוף, ורק אחר זה אפשר להחזירם בתשובה ולהמתיקם בב"א אכ"ר.

